

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma Pohjanmaan ELY-keskus

Sirkku Wacklin

10.9.2021

Komission valmistelemaat 9 tavoitetta CAP-uudistukselle

**VARMISTETAAN
OIKEUDENMUKAINEN
TULOTASO**

**PARANNETAAN
KILPAILUKYKYÄ**

**MUUTETAAN
ELINTARVIKETJUN
VOIMASUHTEITA**

**ILMASTONMUUTOSTA
KOSKEVAT TOIMET**

YMPÄRISTÖNSUOJELU

**SÄILYTETÄÄN
MAISEMAT JA
BIODIVERSITEETTI**

**TUETAAN
SUKUPOLVENVAIHDOSTA**

**ELINVOIMAISET
MAASEUTUALUEET**

**SUOJATAAN
ELINTARVIKKEIDEN JA
TERVEYDEN LAATUA**

Valtakunnallinen CAP-suunnitelma

- Monet yksityiskohdat ovat vielä auki
- Rahoitusmuodot näyttäisivät säilyvän pääosin ennallaan
 - Joitakin uusia tukimuotoja esim. yritysten rahoitukseen ja ”omia” työkaluja Leader-ryhmille
- Lausuntokierros 17.6. – 10.9.2021

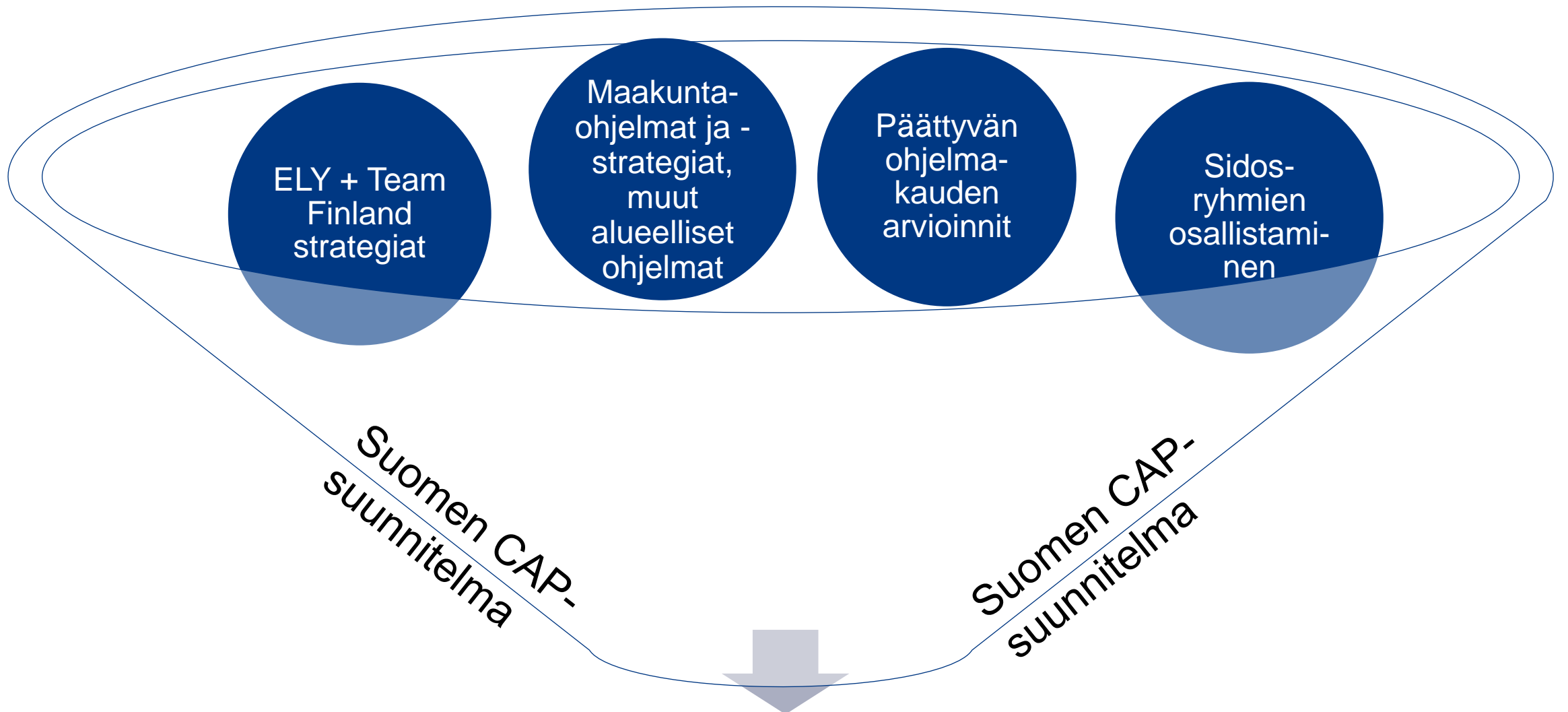
CAP

Alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma

- Suunnitelma laadittu MMM:n ohjeistuksen mukaisesti
- Sisältää hanke- ja yritysrahoituksen toimenpiteet sekä maatalousinvestoinnit ja aloitustuet
- Pituus ohjeen mukaan 10-15 sivua
 - (vrt. päättyneen kauden alueellinen strategia ja suunnitelma 51 sivua + liitteet)
- Pohjanmaan ELY-keskuksen erityispiirteenä kaksi maakuntaa ja kaksikielisyys
- Suunnitelmaa toteutetaan ajanjaksolla 1.1.2023–31.12.2027 (maaseuturahaston siirtymäkausi 2021-2022 → vanhan ohjelmakauden säännöillä uuden ohjelmakauden varat käytössä)

Pohjanmaan ELY-keskuksen
**alueellinen maaseudun
kehittämissuunnitelma**

Alueelliset painopisteet ja läpileikkaavat teemat Keski-Pohjanmaa ja Pohjanmaa

1. Kannattava maatalous

2. Luonnonvarojen kestävä ja tehokas hyödyntäminen

3. Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen

4. Maaseutu on hyvä paikka asua ja yrittää

- Digitalisaatio
- Bio- ja kiertotalous
- Energiatehokkuus
- Ilmasto
- Osaaminen
- Innovaatiot
- Yhteistyö

1. Kannattava maatalous

Painopiste 1: Kannattava maatalous

Tavoite / visio:

Pohjanmaan ELY-keskuksen alue on yksi maan tärkeimmistä ruokaa tuottavista ja jalostavista alueista. Alueella on monipuolinen ja kilpailukykyinen maatalous, jota harjoitetaan ilmastonystävällisin tuotantomenetelmin hyödyntäen uusinta teknologiaa ja digitalisaatiota. Alkutuotanto on arvostettu elinkeino alueella. Alueen erityispiirteenä ovat kasvihuonetuotanto, maidontuotanto ja turkistuotanto. Alueella on ammattitaitoiset ja hyvinvoivat yrittäjät.

Kehittämistarpeet:

- Kilpailukyky, markkinalähtöisyyden lisääminen ja huoltovarmuus
- Maatilojen rakennekehityksen tukeminen
- Soveltava tutkimus sekä tutkimuksen ja tuottajien yhteistyö
- Viljelymenetelmien innovaatiot ja hyvien käytäntöjen ylläpitäminen
- Elintarviketurvallisuus ja eettisyys

2. Luonnonvarojen kestävä ja tehokas hyödyntäminen

Painopiste 2: Luonnonvarojen kestävä ja tehokas hyödyntäminen

Tavoite / visio:

Pohjanmaan ELY-keskuksen alue on vahvaa maa- ja metsätalousaluetta. Maaseutuohjelman välineiden avulla hyödynnetään alueen maakuntien luonnonvaroja kestävästi, ekologisesti ja tehokkaasti. Tavoitteena on tuottaa puhdasta ja ilmastoviisasta ruokaa, rehua ja energiaa entistä kestävämmiin. Edistetään bio- ja kiertotalousratkaisujen lisääntymistä maa- ja metsätaloudessa sekä maaseudulla. Nostetaan paikallisesti tuotettujen raaka-aineiden arvoketjua korkeamman jalostusarvon tuotteiksi.

Kehittämistarpeet:

- Tuetaan ilmastonmuutosta hillitseviä ja sopeutumista edistäviä toimia
- Edistetään bio- ja kiertotalousratkaisujen lisääntymistä sekä alueen luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä
- Edistetään luonnon monimuotoisuutta ja vesien tilaa

3. Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen

Painopiste 3: Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen

Tavoite / visio:

Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen maaseutu tarjoaa vetovoimaisen ja viihtyisän ympäristön yrittämiselle eri muodoissaan. Maaseudun yritykset ovat elinvoimaisia, kilpailukykyisiä ja kiinnostavia. Yritykset luovat uusia työpaikkoja ja ansaintamahdollisuuksia, joka houkuttelee uusia asukkaita maaseudulle. Alueen vahvojen elinkeinojen lisäksi uutta yritystoimintaa ja työllisyyttä luodaan uusilla ja suurta kasvu- ja kehityspotentiaalia omaavilla sektoreilla, kuten biotaloudessa, matkailussa ja hyvinvointipalveluissa. Maaseutuyritykset ovat innovatiivisia, uudistavat toimintaansa, ottavat käyttöön uutta tekniikkaa ja hyödyntävät digitaalisuuden tuomia mahdollisuuksia kilpailukyvyn parantamiseksi sekä koti- että vientimarkkinoilla.

Kehittämistarpeet:

- Edistetään uuden yritystoiminnan luomista ja maaseudun elinkeinorakenteen monipuolistamista
- Maaseudun työnantajayritysten kilpailukyvyn, uudistamisen ja kasvun tukeminen
- Maatalous- ja luonnontuotteiden jatkojalostus sekä lähi- ja kotimaisen ruoan saatavuuden ja suosion lisääminen
- Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen

4. Maaseutu on hyvä paikka asua ja yrittää

Painopiste 4: Maaseutu on hyvä paikka asua ja yrittää

Tavoite / visio:

Työpaikan merkitys asuinpaikan valinnassa on edelleen suuri, mutta työn tekemisen muotojen monipuolistuessa myös arvovalinnoilla on entistä suurempi merkitys. Maaseutu koetaan turvalliseksi asuinpaikaksi. Töitä voidaan tehdä monipaikkaisesti ja osa-aikainen yrittäjyys lisääntyy. Nopeat laajakaistayhteydet ovat merkittävä veto- ja pitovoimatekijä alueen maaseudulla. Leader-toiminnan merkitys painopisteen edistämässä on ratkaisevan tärkeä.

Kehittämistarpeet:

- Etätyömahdollisuudet, työn murros ja etäyrittäjyys
- Monipaikkaisuus
- Tietoliikenneyhteydet
- Viihtyisyyden ja harrastusmahdollisuuksien lisääminen
- Monimuotoiset palvelut
- Maisema ja luonnonympäristö vetovoimatekijänä

Arvio rahoitustarpeesta Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella

Rahoituskausi 2023-2027 milj. €	Arvio julkisesta rahoitustarpeesta (EU + valtio)	Arvio kuntien rahoituksesta	Arvio yksityisestä rahoituksesta	Yhteensä
Kehittämishankkeet	25,0	1,5	5,0	31,5
Palvelujen kehittäminen	4,0	1,0	1,0	6,0
Koulutus ja tiedonvälitys	8,0	0,0	1,0	9,0
Innovaatiot ja yhteistyö	10,0	0,0	2,0	12,0
Laajakaistainvestoinnit	3,0	0,5	1,0	4,5
<i>Yhteensä Pohjanmaa</i>	<i>17,5</i>	<i>1,1</i>	<i>3,5</i>	<i>22,1</i>
<i>Yhteensä Keski-Pohjanmaa</i>	<i>7,5</i>	<i>0,5</i>	<i>1,5</i>	<i>9,5</i>

Yritysrahoitus	35,0	0,0	82,9	117,9
<i>Pohjanmaa</i>	<i>24,5</i>	<i>0,0</i>	<i>64,6</i>	<i>24,5</i>
<i>Keski-Pohjanmaa</i>	<i>10,5</i>	<i>0,0</i>	<i>18,3</i>	<i>10,5</i>

Maatalouden rakennetuet				
Maatalouden investointituet	90,5			90,5
<i>Pohjanmaa</i>	<i>59,7</i>			<i>59,7</i>
<i>Keski-Pohjanmaa</i>	<i>30,8</i>			<i>30,8</i>
Nuoren viljelijän aloitustuki	7,2			7,2
<i>Pohjanmaa</i>	<i>4,7</i>			<i>4,7</i>
<i>Keski-Pohjanmaa</i>	<i>2,5</i>			<i>2,5</i>

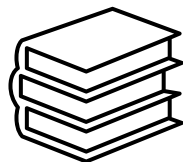
Oheisessa taulukossa esitettyä arviota laadittaessa toimenpiteiden tarkempia sisältöjä ei ole ollut tiedossa. Arvio on ainoastaan suunnittelun apuväline, eikä se välttämättä ohjaa varojen kohdentamista eri toimenpiteiden välillä. Myös maakuntien välinen rahoitustarpeen arvio on ainoastaan suuntaa antava.

MMM jakaa rahoituskehukset

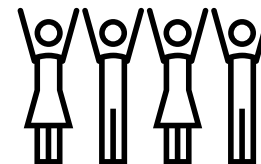
Maaseuturahaston hanketuet 2023-2027

Maaseudun
innovaatioryhmät
(EIP)

Osaamisen
kehittäminen –
koulutus

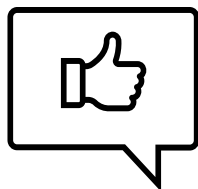

Yleishyödylliset investoinnit

- Yleishyödylliset investoinnit ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen
- Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestäväan hoitoon
- Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi
- Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit

Laajakaistainvestoinnit

Tiedonvälitys

Maaseuturahaston hanketuet 2023-2027

- Yhteistyötoimet
 - Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukyvn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen
 - Yhteistyötoimet laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi
 - Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
 - Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon
 - Yhteistyötoimet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi
 - Yhteistyötoimet maaseudun toimintaympäristön (sosioekonomisen rakenteen) kehittämiseksi

Maaseuturahaston yritystuet 2023-2027

- Yritystoiminnan käynnistäminen maaseudulla
- Yritysinvestoinnit
 - Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit
 - Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen investoinnit
 - Mikro- ja pienyritysten sekä monialaisten maatilojen investoinnit

Maaseuturahaston tuet maatiloille 2023-2027

- Aloitustuki nuorille viljelijöille
- Maatalousinvestoinnit
 - Investoinnit maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tuotannon nykyaikaistamiseen
 - Maatilojen energiainvestoinnit
 - Ympäristön tilaa ja tuotannon kestävyyttä edistävät investoinnit
 - Eläinten hyvinvointia parantavat investoinnit

Syksyn ajankohtaiset

- Maaseuturahaston elpymisvarojen haku
 - Maatalouden EIP-innovaatioryhmien haku 7.9.-29.10.2021
 - Maaseudun innovaatioryhmien (EIP = European Innovation Partnership) tavoitteena on ratkaista etukäteen tunnistettu, alkutuotantoon liittyvä ongelma, mistä saattaa syntyä uusi innovaatio tai toimintamalli
 - Laajakaistahankkeiden 2. haku päättyy 30.9.2021
 - Maatalouden investointitukien haku käynnissä
 - Maatilan energiantuotannon kehittäminen sekä työympäristön, eläinten hyvinvoinnin, ympäristön tilan ja tuotantohygienian parantaminen
 - Maaseudun yritysrahoitus tulee hakuun lähiviikkoina
 - 50 %:n tuki biokaasulaitoksen rakentamiseen
 - perustamistuki omistajanvaihdosten edistämiseen ydin- ja harvaanasutulla maaseudulla (valmistelutuki 10 000 €)

A close-up, angled view of a spiral-bound calendar. The calendar is white with a metal spiral binding on the left. The days of the week are labeled at the top: FRI, SAT, and SUN. The numbers 5, 6, 7, 12, 13, 14, 19, 20, and 21 are visible in their respective grid cells. The calendar is set against a dark blue background.

Hanketukien hakujaksot 2021-2022

- 30.9.2021
- 31.1.2022
- 30.4.2022
- 30.9.2022

